

Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет культури і мистецтв
Кафедра музичного мистецтва

СИЛАБУС
нормативного освітнього компонента
Педагогічна практика у ЗВО
(ВИРОБНИЧА)

Освітній рівень магістр

Спеціальність 025 Музичне мистецтво

Освітньо-професійна програма Музичне мистецтво

Освітня кваліфікація: Магістр музичного мистецтва

Професійна кваліфікація: Викладач закладу вищої освіти. Керівник музичний. Звукорежисер.

Силабус освітнього компонента «Педагогічна практика у ЗВО» підготовки магістра галузі знань 02 Культура і мистецтво, спеціальності 025 Музичне мистецтво за освітньою програмою «Музичне мистецтво».

Розробник: Панасюк Світлана Леонідівна, доцент кафедри музичного мистецтва, кандидат педагогічних наук, доцент.

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми В. Кашаюк

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри музичного мистецтва

протокол № 12 від червня 2023 р.

Завідувач кафедри А. Зарицький

I. Опис практики (виробничої)

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна форма навчання	02 Культура і мистецтво 025 Музичне мистецтво/Музичне мистецтво Освітня кваліфікація : Магістр музичного мистецтва. Професійна кваліфікація : Викладач закладу вищої освіти. Керівник музичний. Звукорежисер	Нормативна
Кількість годин / кредитів <u>60/ 2</u>		Рік навчання <u>1</u>
ІНДЗ: <u>немає</u>		Семестр <u>2</u>
		Лекції <u> </u> год.
	Лабораторні <u> </u> год. Індивідуальні <u> </u> год.	
	Самостійна робота <u>56</u> год.	
	Консультації <u>4</u> год.	
	Форма контролю: залік (2 семестр)	
Мова навчання		українська

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Заочна форма навчання	02 Культура і мистецтво 025 Музичне мистецтво/Музичне мистецтво Освітня кваліфікація : Магістр музичного мистецтва. Професійна кваліфікація : Викладач закладу вищої освіти. Керівник музичний. Звукорежисер	Нормативна
Кількість годин / кредитів <u>60/ 2</u>		Рік навчання <u>1</u>
ІНДЗ: <u>немає</u>		Семестр <u>2</u>
		Лекції <u> </u> год.
	Лабораторні <u> </u> год. Індивідуальні <u> </u> год.	
	Самостійна робота <u>52</u> год.	
	Консультації <u>8</u> год.	
	Форма контролю: диф. залік (2 семестр)	
Мова навчання		українська

II. Інформація про викладача

Прізвище, ім'я та по батькові: **Панасюк Світлана Леонідівна**

Науковий ступінь: **кандидат педагогічних наук**

Вчене звання: **доцент**

Посада: **доцент кафедри музичного мистецтва**

Контактна інформація: **+380994754963, panasyuk.svitlana@vnu.edu.ua**

Дні занять: **<http://94.130.69.82/cgi-bin/timetable.cgi>**

III. Опис практики

1. Анотація практики

Педагогічна практика у ЗВО є невід'ємною складовою процесу підготовки фахівців музичного мистецтва. Одним із найважливіших критеріїв ефективної роботи закладу вищої освіти у підготовці магістрів музичного мистецтва є те, наскільки успішно випускники ЗВО можуть вирішувати у практичній діяльності найрізноманітніші завдання. Це своєю чергою, залежить від того, наскільки глибоко здобувачі вищої освіти оволоділи знаннями у відповідних галузях науки.

В період практики особливо інтенсивно проходить процес формування професійних умінь і навичок, оскільки вона відбувається в умовах максимально наближених до майбутньої професійної діяльності, і, фактично, є організацією самостійної практичної діяльності, спрямованою на вирішення конкретних професійних завдань.

Одним із основних принципів організації практики є її систематичність, безперервність і зв'язок з вивченням теоретичних курсів. Практика організовується і проводиться цілеспрямовано, з ускладненням її змісту і завдань від курсу, послідовним забезпеченням наступності методів і засобів її організації, керівництва практичною роботою здобувачів вищої освіти.

2. Пререквізити: «Філософія та інтерпретація музики», «Педагогіка вищої мистецької школи», «Фахова майстерність», «Звукорежисура».

Постреквізити: Атестаційний екзамен з фахових методик, менеджменту та звукорежисури.

3. Мета і завдання практики:

Метою практики є формування готовності магістрів до викладацької діяльності у закладах вищої освіти; розвивати і закріплювати у студентів любов до педагогічної професії, стимулювати прагнення до вивчення спеціальних та педагогічних дисциплін, передового педагогічного досвіду з метою вдосконалення своїх педагогічних здібностей і підготовки до творчого вирішення завдань виховання та освіти, підготувати студентів до роботи викладачем музичних дисциплін, формувати їх естетичні інтереси та професійну культуру.

завдання ОК:

- формування умінь щодо планування та організації навчально-методичної роботи викладача (у межах окремого заняття, теми, курсу);
- ознайомлення з організацією навчального процесу у закладі вищої освіти;
- засвоєння інноваційних форм викладання музичних та музично-педагогічних дисциплін;
- виховання готовності здобувачів вищої освіти до проведення організаційної та виховної роботи в ЗВО;

- розвиток умінь та навичок самостійної організації праці педагога-музиканта;
- вдосконалення музично-виконавської, музично-педагогічної майстерності;
- відвідування культурно-мистецьких акцій міста (концерти, свята, фестивалі), визначення їх художнього рівня та ролі в соціально-культурній практиці.

4. Результати навчання (компетентності)

Інтегральна компетентність (ІК)

Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі музичної професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій в теорії, історії музики, у педагогіці, виконавстві та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК 2. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 3. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК 4. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 5. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК 7. Здатність до міжособистісної взаємодії.

Фахові компетентності (ФК)

ФК 3. Здатність розробляти і реалізовувати творчі проекти по створенню / інтерпретації / аранжуванню та перекладу музики / звукорежисерської практики обробки звуку.

ФК 4. Здатність інтерпретувати художні образи у музикознавчій / виконавській / диригентській / композиторській / педагогічній діяльності.

ФК 5. Здатність збирати та аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її для теоретичної, виконавської, педагогічної інтерпретації.

ФК 6. Здатність викладати спеціальні дисципліни в закладах освіти з урахуванням цілей навчання, вікових та індивідуальних особливостей здобувачів освіти.

ФК 7. Здатність аналізувати виконання музичних творів або оперних спектаклів, здійснювати порівняльний аналіз різних виконавських інтерпретацій, у тому числі з використанням можливостей радіо, телебачення, Інтернету.

ФК 8. Здатність взаємодіяти з аудиторією для донесення музичного матеріалу, вільно і впевнено репрезентувати свої ідеї (художню інтерпретацію) під час публічного виступу.

Програмні результати навчання (ПРН)

ПРН 1. Володіти професійними навичками виконавської (диригентської), творчої та педагогічної діяльності.

ПРН 2. Володіти навичками ансамблевого музикування в групах різних складів у концертно-виконавському та репетиційному процесах.

ПРН 3. Визначати стильові і жанрові ознаки музичного твору та самостійно знаходити переконливі шляхи втілення музичного образу у виконавстві.

ПРН 4. Професійно здійснювати аналіз музично-естетичних стилів та напрямків.

ПРН 6. Володіти музично-аналітичними навичками жанрово-стильової та образно-емоційної атрибуції музичного твору при створенні виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій.

ПРН 7. Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.

ПРН 8. Здійснювати викладання гри на інструменті / вокалу /диригування / теорії, історії музики / композиції з урахуванням потреб здобувача освіти, цілей навчання, вікових та індивідуальних особливостей здобувача.

За результатами проходження практики здобувач повинен:

знати сутність процесів навчання й виховання, їхні психолого-педагогічні основи; шляхи вдосконалення майстерності викладача й способи самовдосконалення; дидактику навчальної дисципліни; питання часткових методик за ОК; нові технології навчання; методи формування навичок самостійної роботи й розвиток творчих здібностей і логічного мислення здобувачів вищої освіти; наукові основи ОК, історію й методологію відповідної науки.

вміти проектувати, конструювати, організовувати й аналізувати свою педагогічну діяльність; планувати навчальні заняття відповідно до навчального плану закладу й на основі його стратегії; забезпечувати міждисциплінарні зв'язки ОК з іншими дисциплінами; розробляти й проводити різні за формою навчання заняття найбільш ефективні при вивченні відповідних тем і розділів програми, адаптуючи їх до різних рівнів підготовки здобувачів; ясно, логічно викладати зміст матеріалу, опираючись на знання й досвід здобувачів; відбирати й використовувати відповідні навчальні засоби для побудови технологій навчання; аналізувати навчальну й методичну літературу, використовувати її для побудови власного викладу програмного матеріалу; організовувати навчальну діяльність студентів, управляти нею й оцінювати її результати; застосовувати основні методи об'єктивної діагностики знань здобувачів з предмету, вносити корективи в процес навчання з урахуванням даних діагностики; володіти методикою проведення заняття із застосуванням мультимедійних засобів навчання; створювати й підтримувати навчальне середовище, що сприяє досягненню цілей навчання; розвивати інтереси здобувачів і мотивацію навчання, формувати й підтримувати зворотний зв'язок.

IV. Етапи практики

Етапи	Зміст, основні завдання, тривалість	Розподіл годин: денна/заочна		
		Усього	Сам. робота	Консулт.
1. Підготовчий	<p>Знайомство з кафедрою, навчальною групою.</p> <p>Відвідування занять викладачів, що працюють у групі, у якій здобувач має проходити практику.</p> <p>Знайомство з документацією.</p> <p>Складання індивідуального плану роботи.</p> <p>Планування роботи на семестр.</p> <p>Планування й підготовка до занять.</p>	11/11	10/9	1/2
2. Ознайомлювальний	<p>Затвердження плану й тексту лекцій або практичних занять у керівника практики.</p> <p>Підготовка до занять.</p> <p>Проведення пробних занять.</p> <p>Відвідування занять інших практикантів.</p> <p>Робота із куратором групи, закріпленої за здобувачем.</p>	11/11	10/9	1/2

3. Основний	<p>Планування індивідуальної роботи на тиждень і звіт за тиждень.</p> <p>Проведення відкритих лекційних та практичних занять.</p> <p>Відвідування відкритих занять інших здобувачів-практикантів.</p> <p>Проведення виховних заходів в групі.</p> <p>Проведення позааудиторної роботи зі здобувачами.</p>	27/27	26/25	1/2
4. Підсумковий	<p>Оформлення документації.</p> <p>Підготовка та здача звітів.</p> <p>Здача дидактичного матеріалу.</p> <p>Підведення підсумків практики.</p>	11/11	10/9	1/2
Всього годин:		60/60	56/52	4/8

VI. Види і форми індивідуальних завдань

Під час даної практики здобувачі повинні виконати наступні індивідуальні завдання:

№ з/п	Назва теми
1	Вивчити досвід роботи викладача фахової музичної ОК, по якій спеціалізується магістр.

2	Підготувати на комп'ютері у програмі Power Point презентацію до лекційного заняття (<i>оформлюється на диску, на обгортці якого зазначається прізвище та ініціали магістра-практиканта, назва ОК і тема заняття</i>).
3	Скласти рекомендований список творів шкільного репертуару (пісень та інструментальних творів) з ОК, по якій спеціалізується магістр.
4	Розробити план виховної роботи куратора академічної групи для здобувачів конкретного ОК на один семестр
5	Розробити та провести тестування здобувачів прикріпленої групи з метою виявлення їх рівня знань про творчість відомих українських композиторів, у тому числі і композиторів Волині.
6	Провести у прикріпленій академічній групі здобувачів виховний захід у формі дискусії (тему обрати самостійно) (<i>оформлюється у вигляді розробки сценарію виховного заходу з додатками</i>).
7	Підготувати та провести для здобувачів спеціальності «Музичне мистецтво» тематичний виховний захід, побудований на основі вокальної та інструментальної виконавської діяльності здобувачів (<i>оформлюється у вигляді розробки сценарію виховного заходу з додаванням музичного матеріалу та наочності</i>).
8	Написати наукову публікацію з теми магістерського дослідження, в якій висвітлити результати експериментальної роботи, проведеної в період педагогічної практики ЗВО на базі кафедри музичного мистецтва

VII. Політика оцінювання

В процесі вивчення ОК використовуються такі методи навчання: словесні, ілюстративні, репродуктивні, креативні, проблемно-пошукові, проєктування, моделювання, аналіз, інтеграція, синтез.

Форми поточного оцінювання: індивідуальна робота здобувачів освіти.

Форми модульного оцінювання – представлення та захист матеріалів виконання завдань під час проходження практики і представлення документів.

Політика викладача щодо здобувача освіти.

За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, академічний обмін, навчання за подвійним дипломом) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із завідувачем кафедри, деканатом.

Політика щодо академічної доброчесності.

Одним із завдань ОК є вироблення розуміння основних засад академічної доброчесності, до яких відносимо уникнення плагіату у різноманітних його виявах – як прямого цитування без покликань, так і вільного переказу, переспіву, копіювання чужих думок та ін.

Політика щодо дедлайнів та перескладання.

Виконання завдань, передбачених силабусом, що здається із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (80% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання модулю відбувається за наявності поважних причин (наприклад: довідка про хворобу).

Оцінювання результатів практики

Педагогічна практика в ЗВО здобувачів вищої освіти оцінюється за усіма видами діяльності відповідно до розробленої системи балів.

Зміст роботи, що оцінюється	Кількість балів
Підготовка та проведення лекцій	20 балів
Конспект лекції	10 балів
Підготовка та проведення практичних занять	20 балів
Конспект практичних занять	10 балів
Підготовка та проведення виховних заходів зі здобувачами, робота помічника куратора	10 балів
Проведення індивідуальних занять	10 балів
Звіт	10 балів
Оформлення документації	10 балів
Сума	100

Шкала оцінювання знань здобувачів освіти з освітніх компонентів, де формою контролю є диференційований залік

Оцінка в балах за усі види навчальної діяльності	Оцінка
90 – 100	Відмінно
82 – 89	Дуже добре
75 - 81	Добре
67 -74	Задовільно
60 - 66	Достатньо
1 – 59	Незадовільно

Критерії оцінювання підготовки та проведення лекційного, практичного заняття

<p>15 - 20 балів</p>	<p>Оцінюється практикант, який вчасно і на високому рівні виконав весь намічений обсяг навчально-виховної роботи, що вимагається програмою, виявив уміння, спираючись на психолого-педагогічну теорію, правильно визначив і ефективно здійснював основне виховне завдання та залучення здобувачів до науково-дослідної діяльності, способи і результати його розв'язання з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей здобувачів; навчально-виховна та дослідна робота виконана на високому рівні (висока якість практики визнається викладачем провідної для даного магістра дисципліни у тому закладі, де проводилася практика, керівником практики); оцінюється не більше, ніж 25% четвірок за всі види роботи), якщо практикант проявив себе як організований, сумлінний, ініціативний на всіх ділянках роботи, завоював повагу і виключно позитивну оцінку серед здобувачів та педагогічного колективу, керівників педпрактики; здав у визначений термін правильно оформлену документацію; виконав на високому рівні наукове дослідження з теми магістерської роботи.</p>
<p>10 - 14 балів</p>	<p>Оцінюється, якщо здобувач повністю виконав програму виховної та наукової роботи зі здобувачами, виявив уміння, спираючись на психолого-педагогічну теорію, визначив основне виховне завдання і способи його розв'язання, проявляв ініціативу в роботі; у тому випадку, коли навчально-виховний процес і дослідна робота організовані на достатньому методичному рівні (допускається не більше 25% «трійок» за всі виконані види роботи при загальній задовільній оцінці викладача провідної ОК, магістр-практикант допустив деякі методичні помилки, але зміг їх з власної ініціативи самостійно виправити, або пояснити причину їх допущення в процесі обговорення результатів навчального чи виховного процесу, дослідної роботи. В ході практики здобувачем не допускалася неорганізованість, шаблонність на всіх ділянках роботи. Здобувач отримав задовільну оцінку своєї діяльності серед здобувачів та педагогічного колективу, керівника практики; здав у визначений час правильно і повністю оформлену документацію; виконав на достатньому науково-методичному рівні наукове дослідження з теми магістерської роботи.</p>

6 – 9 балів	<p>Результати педагогічної практики свідчать про те, що загалом вони позитивні і магістр на задовільному рівні забезпечив навчально-виховний процес і виконав заплановане наукове дослідження, але не проявив при цьому глибокого знання психолого-педагогічної теорії й уміння застосовувати її, припускався помилки в плануванні окремих моментів навчально-виховної діяльності та позакласних занять, не враховував у достатній мірі вікові та індивідуальні особливості; допустив незначні порушення вимог щодо доцільної організації навчально-виховної та наукової діяльності, які вміє виправити або пояснити їх причини при зверненні на це уваги методиста, керівника педпрактики і не повторює їх у подальшій роботі. Загальна оцінка діяльності магістра-практиканта викладачем провідної дисципліни задовільна, але при цьому можуть бути дані і деякі рекомендації по вдосконаленню підготовки до педагогічної діяльності. Здобувач проявив себе як організований, дисциплінований, але недостатньо ініціативний та самостійний, вчасно здав документацію, у яку можуть бути внесені незначні доповнення і поправки згідно вказівок керівника практики. Наукове дослідження виконано на достатньому рівні, щоправда під постійним контролем наукового керівника.</p>
0 – 5 балів	<p>Оцінюється здобувач-практикант, який не виконав програму навчально-виховної, науково-дослідної роботи, виявив слабе знання психолого-педагогічної теорії, невміння застосовувати її для постановки і реалізації виховних завдань, встановлювати правильні взаємовідносини з усіма учасниками навчально-виховного процесу й організувати педагогічно доцільну діяльність; не готовий до забезпечення доцільної навчально-виховної та дослідницької діяльності у закладі вищої освіти внаслідок недостатніх знань з провідної ОК, методики і основ організації науково-дослідної діяльності або через недобросовісне ставлення до педагогічної та методичної діяльності.</p>

**Критерії оцінювання індивідуальних занять,
виховних заходів, оформлення документації**

9 - 10 балів	Завдання практики виконано на високому професійному, науково-методичному рівні.
7 - 8 балів	Завдання практики виконано на достатньому професійному, науково-методичному рівні.
3 – 6 балів	Завдання практики виконано на задовільному професійному, науково-методичному рівні.

0 – 2 бали	Завдання практики виконано на незадовільному професійному, науково-методичному рівні з обов'язковим повтором курсу.
-------------------	---

Рекомендована література

1. Лисенко М. Методика навчання гри на домрі. Київ: Музична Україна, 1980. 163с.
2. Лісовий В.А., Мельничук Я.М., Бойчук І.І. Основний музичний інструмент (фортепіано): Навчально-методичний посібник. Чернівці: Рута, 2007. 70 с.
3. Михайленко М. Методичне викладання гри на шестиструнній гітарі. Київ: 2003. 98с.
4. Перспективні освітні технології: навч.-метод. посібник. За ред. Сизоненко Г.С. Київ: Гопак, 2000. 560 с.
5. Розумний І. Практичний посібник з диригування. Київ, 1967. 120 с.
6. Ростовський О.Я. Лекції з історії західноєвропейської музичної педагогіки: навч. посібник. Ніжин: Вид-во НДПУ, 2003. 193 с.
7. Ростовський О.Я. Теорія і методика музичної освіти: Навч.-метод. посібник. Тернопіль: Навчальна книга. Богдан, 2011. 640 с.
8. Семешко А. Методичні основи формування виконавської майстерності баяніста. Київ: Музична Україна, 2003. 185с.

Додаткові вказівки та рекомендації

Після проходження практики магістрант подає на кафедру такі документи:

1. Щоденник практики.
2. Індивідуальний план практики (в щоденнику).
3. Звіт про роботу практиканта в довільній формі (2-3 ст.).
4. Відгук-характеристику викладача фахової дисципліни підписану викладачем.

Матеріали виконання завдань (у відповідності до програми практики):

- конспект-заняття (зміст) (практичного, індивідуального, лабораторного) за обраною магістрантом темою;
- аналіз різних форм навчальних занять;
- матеріали наукових досліджень та публікації практиканта.

Усі документи підписуються керівником від бази практики і завіряються печаткою.

Звіт здобувача повинен відповідати наступним **вимогам оформлення:**

1. Обсяг звіту складає довільну кількість сторінок комп'ютерного набору. До загального обсягу входять титульна сторінка, план, вступ, основна частина, висновки, список використаних джерел та додатки.

2. Текст набирається на аркушах паперу стандартного формату А-4 з використанням шрифтів текстового редактора Times New Roman, кеглем 14, через 1,5 інтервали з дотриманням таких розмірів полів: верхнього і нижнього – 20 мм, лівого – 30 мм, правого – 10 мм.

3. Титульна сторінка оформляється за встановленою формою.

4. Заголовки розділів виконують великими літерами, симетрично до тексту, наприклад: ЗМІСТ, ОСНОВНА ЧАСТИНА, ВИСНОВКИ, СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ, ДОДАТКИ. Крапку в кінці заголовку не ставлять.

5. Список використаної літератури та інших документальних джерел, використаних під час роботи, розміщуються після висновків і оформляється відповідно до чинних стандартів.

Орієнтовна схема конспекту лекції

1. Наявність конспекту, робочих нотаток.
2. Оголошення теми, плану заняття.
3. Наукове та методичне обґрунтування основних положень, що розглядаються.
4. Чіткість, логічність, доступність викладання матеріалу.
5. Реалізація основних принципів навчання.
6. Зв'язок з попереднім матеріалом, міждисциплінарні зв'язки.
7. Економне використання часу.
8. Дотримання структури заняття, використання інноваційних форм та методів навчання.
9. Характеристика робочої атмосфери заняття.
10. Організація управління процесом навчання (підтримування інтелектуально-емоційного контакту зі здобувачами; застосування різних прийомів та методів навчання)
11. Мовлення викладача (логічність, доступність, емоційність, доказовість, впевненість).

Орієнтовна схема конспекту практичного заняття

1. Тема заняття.
2. Мета заняття.
3. План.
4. Короткий опис роботи кожного пункту плану (питання, форми роботи, зміст).